

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Vojtěcha Šimíčka a soudců JUDr. Miluše Doškové a Mgr. Radovana Havelce v právní věci žalobce: **P. Č.**, proti žalované: **Česká advokátní komora**, se sídlem Národní třída 118/16, Praha 1, o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 21. 9. 2012, č. j. 10 A 282/2010 - 79,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žalované **se nepřiznává** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

[1] Žalobce (dále „stěžovatel“) podal Městskému soudu v Praze žalobu, kterou se domáhal zrušení rozhodnutí žalované, č. j. 2841, 2990/10, kterými bylo rozhodnuto o zrušení určení advokáta k poskytnutí právní služby. Městský soud vyzval stěžovatele usnesením ze dne 13. 1. 2011, č. j. 10 A 282/2010 - 8, k zaplacení soudního poplatku ve výši 2000 Kč ve lhůtě deseti dnů. Stěžovatel požádal o osvobození od soudních poplatků, tato žádost byla ovšem zamítnuta usnesením městského soudu ze dne 24. 3. 2011, č. j. 10 A 282/2010 - 15. Stěžovatel napadl toto usnesení kasační stížností, které zdejší soud vyhověl rozsudkem ze dne 30. 8. 2011, č. j. 2 As 97/2011 - 43, v němž zavázal městský soud, aby usnesení o nevyhovění žádosti o osvobození soudního poplatku konkrétně a řádně odůvodnil. V reakci na to vydal městský soud usnesení ze dne 29. 2. 2012, č. j. 10 A 282/2010 - 57, kterým stěžovateli opět nepřiznal osvobození od soudních poplatků. Stěžovatel napadl i toto usnesení kasační stížností, kterou zdejší soud zamítl rozsudkem ze dne 16. 7. 2012, č. j. 2 As 85/2012 - 12. Poté městský soud znovu vyzval stěžovatele

k zaplacení soudního poplatku ve lhůtě deseti dnů od doručení, a to usnesením ze dne 27. 8. 2012, č. j. 10 A 282/2010 - 75, doručeným stěžovateli dne 7. 9. 2012 (doručenka na č. l. 75 soudního spisu). Vzhledem k tomu, že stěžovatel poplatek nezaplatil, pouze požádal svým podáním doručeným dne 13. 9. 2012 o povolení splátek, bylo řízení o jeho žalobě zastaveno usnesením Městského soudu v Praze ze dne 21. 9. 2012, č. j. 10 A 282/2010 - 79, napadeným nyní posuzovanou kasační stížností. V tomto usnesení zároveň městský soud zamítl jeho žádost o povolení splátek, přičemž uvedl, že podle § 4 odst. 1 zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, vzniká poplatková povinnost již podáním návrhu a podle § 7 odst. 1 téhož zákona je poplatek splatný vznikem poplatkové povinnosti. Postup, který požaduje stěžovatel, jde proto zcela proti smyslu zákonné úpravy i proti procesním právům žalovaného, který může legitimně očekávat, že soud rozhodne o přezkumu jeho rozhodnutí v přiměřené lhůtě. Nadto městský soud uvedl, že stěžovatel institut osvobození od soudních poplatků zneužívá.

[2] Stěžovatel napadl usnesení kasační stížností. V ní vytýká městskému soudu, že mu k zaplacení soudního poplatku poskytl nepřiměřeně krátkou lhůtu, lhůta by správně měla být náramně dlouhá, neboť stěžovatel nakládá s malými finančními prostředky. Každý účastník přitom smí očekávat, že řízení bude pokračovat, i když nebylo vyhověno žádosti o osvobození. Vytýká dále městskému soudu, že nerozlišuje mezi poplatkem za úkon a za návrh na zahájení řízení a že mu připisuje zneužívání práva. O nepovolení splátek měl městský soud rozhodnout ve výroku, nikoli jen v odůvodnění svého usnesení. Dále tvrdí, že soud má předložit zákon Ústavnímu soudu, přestože městský soud už dvacet let neodmítl aplikovat zákon pro jeho protiústavnost. Ze všech těchto důvodů požaduje, aby Nejvyšší správní soud zrušil všechny výroky napadeného usnesení městského soudu. Krom toho požaduje, aby soud přikázal kasační stížnost jinému senátu než druhému z důvodu vhodnosti.

[3] Z toho, že stěžovatel navrhuje zrušení usnesení městského soudu, lze dovodit, že se má jednat o kasační stížnost ve smyslu § 102 a násl. zák. č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“). Stěžovatel v kasační stížnosti nepodřadil své námitky zákonným kasačním důvodům ve smyslu ustanovení § 103 odst. 1 s. ř. s.; z textu podání je nicméně patrné, že namítá nezákonnost rozhodnutí o zastavení řízení ve smyslu § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s., neboť z jiného důvodu kasační stížnost proti usnesení o zastavení řízení ani podat nelze.

[4] Co se týká podmínek řízení o kasační stížnosti, Nejvyšší správní soud netrval s ohledem na specifický charakter napadeného usnesení městského soudu na zaplacení soudního poplatku za kasační stížnost ani na povinném zastoupení stěžovatele advokátem. V řízení o kasační stížnosti směřující proti usnesení o zastavení řízení pro nezaplacení soudního poplatku totiž není namístě trvat na splnění těchto dvou propojených podmínek řízení, jak konstatoval zdejší soud například v rozsudku ze dne 13. 9. 2007, č. j. 9 As 43/2007 - 77 (publ. na www.nssoud.cz): *„Jakkoliv poplatková povinnost vzniká již podáním kasační stížnosti (ustanovení § 4 odst. 1 písm. d) zákona o soudních poplatcích) a splnění této povinnosti není nutně vázáno až na výzvu soudu, Nejvyšší správní soud již judikoval (rozsudek ze dne 25. 4. 2007, č. j. 9 As 3/2007 - 77, www.nssoud.cz), že povaha rozhodnutí o zastavení řízení pro nezaplacení soudního poplatku, proti němuž kasační stížnost směřuje, vylučuje, aby v posuzované věci bylo možno nedostatek podmínky uhrazeného soudního poplatku považovat za překážku, jež by bránila vydání rozhodnutí, jímž se řízení o kasační stížnosti končí. Za situace, kdy předmětem přezkumu je rozhodnutí, jímž bylo zastaveno řízení pro nezaplacení*

soudního poplatku, by totiž trvání na podmínce uhrazení poplatku pro kasační řízení vedlo k vlastnímu popření cíle, jenž účastník podáním kasační stížnosti sledoval, a znamenalo by řetězení řešeného problému, které by ve svém důsledku popíralo smysl samotného řízení, jehož předmětem je posouzení zákonnosti rozhodnutí o zastavení předchozího řízení v důsledku nesplnění právě této povinnosti ze strany stěžovatele, tedy povinnosti zaplatit soudní poplatek.“

[5] Kasační stížnost je tedy podle § 102 a násl. s. ř. s. přípustná, byť nebyl zaplacen soudní poplatek a stěžovatel není zastoupen advokátem. Nejvyšší správní soud proto přezkoumal kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů (§ 109 odst. 2 a 3 s. ř. s.), a dospěl k závěru, že není důvodná.

[6] Stěžovatel brojí proti tomu, že bylo řízení o jeho žalobě zastaveno pro nezaplacení soudního poplatku. Nejvyšší správní soud ovšem shledává, že bylo vskutku namístě řízení o jeho žalobě zastavit. Jak bylo rekapitulováno výše, stěžovatel byl městským soudem řádně vyzván k zaplacení soudního poplatku, byla mu stanovena desetidenní lhůta pro zaplacení, stěžovatel ovšem v této lhůtě soudní poplatek nezaplatil. Za této situace bylo i podle Nejvyššího správního soudu na místě řízení o jeho kasační stížnosti zastavit. Argumenty uváděné stěžovatelem v kasační stížnosti na tom nic nezměnily.

[7] Brojí-li stěžovatel proti tomu, že pro něj byla desetidenní lhůta příliš krátká, je třeba připomenout, že v dosavadní judikatuře Nejvyššího správního soudu byly za příliš krátké označovány jedině lhůty výrazně kratší, jak ukazuje rozsudek zdejšího soudu ze dne 10. 4. 2008, č. j. 2 Afs 44/2007 - 73 (publ. na www.nssoud.cz). Desetidenní lhůta tak v posuzovaném případě nebyla příliš krátkou. Lhůta není nepřiměřeně krátká ani v důsledku toho, že stěžovatel disponoval pouze malými finančními prostředky, jak připomíná v kasační stížnosti. Nejvyšší správní soud nevidí rozumný důvod k tomu, aby méně majetným žalobcům byly obecně ukládány delší lhůty k zaplacení soudního poplatku než žalobcům majetnějším. Ani z kasační stížnosti ostatně nevyplývá, že by jiná obvyklá lhůta pro zaplacení soudního poplatku mohla něco změnit na stěžovatelově schopnosti soudní poplatek zaplatit. Nelze se tedy se stěžovatelem ztotožnit, že by lhůta mu poskytnutá byla příliš krátká, ani že by městský soud zastavil řízení o stěžovatelově žalobě předčasně.

[8] Naopak je třeba přitakat zdůvodnění napadeného usnesení. Z ustanovení § 4 odst. 1 písm. a) zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, totiž skutečně vyplývá, že poplatková povinnost vzniká podáním žaloby nebo jiného návrhu na zahájení řízení, a podle § 7 odst. 1 téhož zákona je poplatek splatný vznikem poplatkové povinnosti. Podle ustanovení § 9 odst. 1 zákona o soudních poplatcích nebyl-li poplatek za řízení splatný podáním kasační stížnosti zaplacen, soud vyzve poplatníka k jeho zaplacení ve lhůtě, kterou mu určí; po marném uplynutí této lhůty soud řízení zastaví. Ze zákona přitom nevyplývá, že by na tom mohla něco změnit pouhá žádost o povolení splátek.

[9] Stěžovatelova žádost o povolení splátek pro placení soudního poplatku tedy nemohla již nic změnit na tom, že jeho lhůta k zaplacení soudního poplatku uplynula, stěžovateli nebylo usnesením městského soudu ze dne 29. 2. 2012, č. j. 10 A 282/2010 - 57, přiznáno osvobození od soudních poplatků, a proto jediným stěžovatelovým úkonem, který by městskému soudu umožnil přistoupit k meritornímu přezkumu jeho žaloby, by bylo zaplacení soudního poplatku, provedené nejpozději v den právní moci usnesení o zastavení řízení, jak vyplývá z ustanovení § 9 odst. 7 zákona o soudních poplatcích (viz k tomu rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 4. 2008, č. j. 5 Afs 1/2007 - 172,

publ. pod č. 2328/2011 Sb. NSS). Stěžovatel ovšem soudní poplatek nezaplatil, poslal pouze žádost o povolení splátek soudního poplatku, takže bylo plně namístě, že městský soud řízení o jeho žalobě zastavil. Právě zastavení přitom bylo jediným výrokem napadeného usnesení, naopak nebylo namístě samostatně rozhodovat o stěžovatelově žádosti o povolení splátek, která v dané procesní situaci nemohla na zastavení řízení v jeho věci nic změnit, jak bylo vyloženo výše.

[10] Další stěžovatelovy stručné námitky, třeba tvrzení, že městský soud už dvacet let neodmítl aplikovat zákon pro jeho protiústavnost, nejsou vůbec způsobilé k tomu, aby byly jakkoliv samostatně posouzeny. Stejně tak není zjevné, kam míří stěžovatel svou výtkou, že městský soud nerozlišuje mezi poplatkem za úkon a za návrh na zahájení řízení.

[11] Nejvyšší správní soud proto kasační stížnost stěžovatele jako nedůvodnou ze shora uvedených důvodů zamítl. Pokud konečně stěžovatel požadoval, aby byla kasační stížnost „přikázána jinému senátu než druhému důvodu vhodnosti pro výše namítané“, pak se tímto návrhem soud neměl jak zabývat, neboť soudní řád správní pamatuje pouze na „přikázání věci jinému soudu“ ve smyslu § 9 s. ř. s., respektive na určení jiného soudce nebo senátu k rozhodnutí věci podle § 8 s. ř. s., v obou případech však výhradně při vyloučení soudců pro podjatost z důvodů uvedených v § 8 odst. 1 s. ř. s., nebo je-li to pro rychlost nebo hospodárnost řízení nebo z jiného důležitého důvodu vhodné ve smyslu § 9 odst. 2 s. ř. s. Podjatost však stěžovatel nenamítá, a důvody rychlosti, hospodárnosti či jiné skutečně důležité důvody neuvádí.

[12] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 1 věta první ve spojení s § 120 s. ř. s., podle kterého, nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Stěžovatel v řízení úspěch neměl a žalované žádné náklady s tímto řízením nad rámec běžné činnosti nevznikly, takže jí Nejvyšší správní soud náhradu nákladů řízení nepřiznal.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 5. prosince 2012

JUDr. Vojtěch Šimíček
předseda senátu